

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/36/2025
Identifikačné číslo spisu:	2122015137
Dátum vydania rozhodnutia:	09.09.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2122015137.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvinenej J. R., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 9. septembra 2026 v Bratislave, o dovolaní obvinenej J. R. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 6. februára 2024, sp. zn. 6To/137/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej J. R. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 20. júna 2023, sp. zn. 35T/15/2022 bola obvinená J. R. (ďalej tiež „obvinená“ alebo „dovolateľka“), uznaná za vinnú z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- 5. novembra 2021 v čase o 17:10 hod. viedla ako vodič osobné motorové vozidlo značky Mercedes-Benz CLK 200 s evidenčným číslom R. v obci Trstín, a to po ceste I/51, kde bola predpísaným spôsobom zastavená a kontrolovaná hliadkou ODI Trnava, pričom po podrobení sa dychovej skúške bolo následnou lustráciou v evidenciách vodičov hliadkou zistené, že sa jedná o osobu J. R. a v súčasnosti má uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, a to konkrétne rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva policajného zboru v Malackách zo 4. marca 2019, vydaného pod spisovou značkou ORPZ-P-56/MA-ODI2-2019, právoplatného 9. mája 2019, na základe ktorého má uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 60 mesiacov do 9. mája 2024, rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva policajného zboru v Malackách z 10. júla 2019, vydaného pod spisovou značkou ORPZ-P-104/MA-ODI2-2019, právoplatného 10. júla 2019, na základe ktorého má uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 60 mesiacov do 10. júla 2024 a trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo 6. augusta 2021 pod sp. zn.: 1T/21/2021, právoplatného 24. augusta 2021, ktorým jej bol okrem iného uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 18 mesiacov do 24. februára 2023.

Za to okresný súd uložil obvinenej podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd prvého stupňa obvinenej zároveň uložil podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 4 (štyri) roky.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podala obvinená odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom zo 6. februára 2024, sp. zn. 6To/137/2023, podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obvinenej uložil podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd zároveň obvinenej uložil podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na 4 (štyri) roky.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona odvolací súd súčasne zrušil výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky zo 14. marca 2023, sp. zn. 7T/71/2022, právoplatnom 14. apríla 2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti naposledy označenému rozsudku krajského súdu podala obvinená, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Andreja Kučeru, advokáta so sídlom v Hlohovci, Slov. nár. povstania 6, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. e), písm. i) Trestného poriadku, ktoré obvinená doplnila vlastnoručnými podaniami.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedla, že sudy nižšieho stupňa bez relevantného dôvodu odmietli vykonať, podľa jej názoru, kľúčový dôkaz, ktorý navrhla, a to výsluch svedka H. U., ktorý podľa jeho vlastného priznania obsiahnutého v jeho liste z 20. januára 2024, predloženom súdu prvého stupňa, sám priznal, že v čase skutku to bol on, kto šoféroval motorové vozidlo. Ďalej namietala, že krajský súd nevyhovel jej žiadosti o zmenu náhradného obhajcu, ktorému nedôverovala s tým, že aj samotný náhradný obhajca JUDr. Michal Krutek reagoval tak, že vzhľadom na stratu jej dôvery sú splnené podmienky na zmenu náhradného obhajcu a sám žiadal, aby bol oslobodený spod povinnosti ju obhajovať, čím podľa jej názoru došlo k porušeniu jej práva na obhajobu. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku vzhľadom na obvinenú v tom, že súd prvého stupňa vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom aj rozhodol, 20. júna 2023, napriek tomu, že v ten deň došlo k náhlemu zhoršeniu jej zdravotného stavu, preto k nej musela byť privolaná rýchla zdravotná pomoc, pričom z tohto dôvodu nebola ani spôsobilá svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní ospravedlniť, ale na jej žiadosť tak urobila jej príbuzná, s tým, že o tejto skutočnosti predložila potvrdenie o jej ošetrovaní rýchlou zdravotnou pomocou, od ktorej ale práve z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu nebola spôsobilá vyžiadať potvrdenie v zmysle § 120 ods. 2 Trestného poriadku, preto postup súdu prvého stupňa považuje za rigidný a prílišný formalistický. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku obvinená namietala, že podaním z 29. januára 2024 vzniesla námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu, ako aj všetkým sudcom odvolacieho súdu, a to z dôvodu, že z listu od H. U., doručeného jej 24. januára 2025, sa dozvedela, že jeden z členov senátu, ktorý rozhodoval v jeho veci a zároveň aj jej trestnej veci povedal, že sa postará o to, že jej bude zamietnuté odvolanie, a to aj v prípade, ak o jej odvolaní bude rozhodovať akýkoľvek iný senát odvolacieho súdu, pritom krajský súd odvolávajúci sa na ustanovenie § 32 ods. 6 Trestného poriadku, nekonal ani o jej návrhu na odňatie a prikázanie veci a ani o vznesenej námietke zaujatosti dôvodiac, že jej námietka zaujatosti neobsahuje skutočnosti predpokladané ustanovením § 31 ods. 1 Trestného poriadku s tým, že

ide o bezobsažnú námietku. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vzhľadom na obvinenie v tom, že odvolací súd pri ukladaní trestu konštatoval existenciu príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného poriadku (spáchala viac trestných činov), pritom vzhľadom na to, že krajský súd postupoval pri ukladaní súhrnného trestu (podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona) podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, samotná skutočnosť, že odvolací súd ukladal úhrnný trest sama osebe nemôže, podľa jej názoru, byť dôvodom pre automatické konštatovanie príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, keďže pri ukladaní úhrnného trestu je potrebné sa riadiť výlučne ustanovením § 41 ods. 1 Trestného zákona, v opačnom prípade by to znamenalo, že súd pri ukladaní úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona by automaticky musel aplikovať aj príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchanie viac trestných činov), pritom, podľa jej názoru, ustanovenie § 41 ods. 1 Trestného zákona je za takejto situácie špeciálnym ustanovením, ktoré nemôže mať za následok automatické použitie ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona, pretože ak by to zákonodarcu malo na mysli, priamo by túto skutočnosť premietol do ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona, pritom ak by krajský súd, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, neaplikoval príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, nedošlo by následne k úprave trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a obvinenej by mohol ukladať trest v rámci trestnej sadzby od 0 do 2 rokov, a teda by jej mohol uložiť miernejší trest, ako trest vo výmere 8 mesiacov.

Obvinená vlastnoručne napísanými podaniami, doručenými okresnému súdu 7. marca 2024 a 5. septembra 2024, doplnila dovolanie podané obhajcom namietajúc naplnenie dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), písm. j) Trestného poriadku z dôvodu, že v konaní pred krajským súdom podala námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu a všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave, pričom zároveň navrhla jej vec odňať a prikázať inému súdu, a to na podklade korešpondencie, ktorá sa k nej v ústave na výkon trestu dostala a z ktorej vyplýva jednoznačná zaujatosť predsedníčky senátu krajského súdu JUDr. Kataríny Batisovej, avšak s jej námietkou zaujatosti a návrhom na odňatie veci sa nijako nevysporiadala a napriek tomu meritórne rozhodla. Obvinená opakovane namietala naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i), písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že ju súdil zaujatý senát, čo sa určite premietlo aj do výmery uloženého trestu. S poukazom na vyššie uvedené obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvinenej sa podaniami (z 2. septembra 2024 a 15. mája 2025) vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý sa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku stotožnil s odôvodnením krajského súdu a doplnil, že o odvolaní obžalovaného H. U. rozhodoval senát krajského súdu pod sp. zn. 6 To/13/2023 17. augusta 2023, avšak trestná vec obvinenej bola krajskému súdu predložená až 27. septembra 2023, to znamená, že v čase rozhodovania vo veci obžalovaného H. U. sa spis obvinenej ani nenachádzal na krajskom súde, preto sudca Mgr. Pavol Macháč nemohol vedieť, že sa voči obvinenej bude v budúcnosti na krajskom súde konanie viesť, a preto ani nemohlo dôjsť z jeho strany k prejudikovaniu viny obvinenej s tým, že takéto skutočnosti nevyplývajú ani zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátora vo vzťahu k obžalovanému H. U.. Podľa názoru prokurátora zo strany obvinenej nebolo ani preukázané, že námietku zaujatosti predložila bez meškania, keďže síce tvrdila, že o dôvodoch, pre ktoré vzniesla námietku, sa dozvedela z listu H. U., ktorý jej bol doručený 24. januára 2024, avšak obálku, v ktorej jej mal byť list doručený, krajskému súdu nepredložila, okrem toho, počas verejného zasadnutia prišla z ÚVTOS Bratislava správa, že obvinená prijala korešpondenciu od H. U. 3. januára 2024, pričom k tomuto rozporu sa obvinená na verejnom zasadnutí nevyjadrila. V ďalšom podaní prokurátor potom, čo zrekapituloval obsah dovolania podaného obhajcom obvinenej konštatoval neexistenciu namietaných dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. e), písm. i) Trestného poriadku. Vo vzťahu k nevykonaniu navrhovaného dôkazu považoval prokurátor odôvodnenie okresného súdu za postačujúce s tým, že prítomnosť obvinenou navrhovaného svedka na mieste spáchania skutku nebola preukázaná, čo svedčí v prospech záveru okresného súdu spočívajúceho v tom, že predmetný dôkaz by žiadnym spôsobom neprispel k náležitému zisteniu skutkového stavu, pričom odmietnutie vykonania spomínaného dôkazu riadne odôvodnil aj krajský súd, navyše vina obvinenej bola spoľahlivo preukázaná

ostatnými vo vyšetrovacom spise nachádzajúcimi sa dôkazmi. Vo vzťahu k obvinenou namietanej strate dôvery medzi ňou a jej náhradným obhajcom prokurátor uviedol, že aj táto námietka vykazuje znaky obštrukčného správania, keďže jej žiadosť o zmenu ustanoveného náhradného obhajcu nebola odôvodnená žiadnymi okolnosťami preukazujúcimi stratu dôvery a pokiaľ obvinená chcela, aby v odvolacom konaní bola zastupovaná iným obhajcom, nič jej nebránilo v tom, aby si takého včas zvolila. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, s ohľadom na vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obvinenej, vyjadril prokurátor názor, že okresný súd ospravedlnenie dovolateľky vyhodnotil procesne správne, keď s poukazom na § 120 ods. 2 Trestného poriadku ho považoval za nedostatočné z dôvodu absencie vyjadrenia ošetrojúceho lekára, že jej zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bola predvolaná, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby. V tejto súvislosti prokurátor ešte uviedol, že obvinená tento dôvod, hoci jej bol známy, v odvolacom konaní nenamietala, a preto ho už v zmysle ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemôže v dovolacom konaní úspešne uplatniť. Prokurátor nevzhliadol naplnenie ani dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a postup krajského súdu, ktorý v súlade s § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekonal o obvinenou vznesenej námietke zaujatosti a ani o návrhu na odňatie a prikázanie veci považoval za správny, keďže dôvody pre vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania nesmú mať len abstraktnú povahu, ale musia byť založené na objektívne preskúmateľných okolnostiach, vzhľadom na to, že vylúčením sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sa zasahuje do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na zákonného sudcu. Námietku obvinenej vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý mal byť naplnený tým, že súdy nižšieho stupňa obvinenej pričítali priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, považoval prokurátor za irelevantnú a v rozpore s viacnásobne judikovanými právnymi závermi najvyššieho súdu, ktorý už v stanovisku trestnoprávneho kolégia zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 104/2009 k rozdielnemu výkladu § 37 písm. h) Trestného zákona v otázke pojmu „viac“ trestných činov, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom S 1/2011, uviedol, že pojmy „viac“ v slovnom spojení „viac trestných činov“ v § 37 písm. h) Trestného zákona a „dva a viac“ v slovnom spojení „dva a viac trestných činov“ v § 41 ods. 1 Trestného zákona sú synonymom a ustanovenie § 37 písm. h) Trestného zákona je v tomto rozsahu potrebné vykladať tak, že Trestný zákon považuje za priťažujúcu okolnosť spáchanie viac ako jedného trestného činu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie

najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Naplnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu [v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] videla obvinená okrem iného v tom, že bol odmietnutý jej návrh na doplnenie dokazovania vo vyššie naznačenom smere.

K týmto námietkam obvinenej je však potrebné uviesť, že za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, respektíve uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011).

Súd vykonávajúci dokazovanie teda návrhmi strán ani ich názormi, čo do rozsahu dokazovania, nie je viazaný. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam, a vykonanie ktorého naopak, nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila („argumenta ponderantur, non numeratur“). Súd je však povinný s návrhmi strán v konaní, čo do rozsahu dokazovania, sa vysporiadať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 5Tdo/54/2019, 4Tdo/34/2018).

Podľa § 272 ods. 3, veta prvá, Trestného poriadku súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi.

Vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku je obvinený síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhnovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v

trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 116/2014).

Okresný súd, ako to plynie zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 214), odmietol výsluch svedka H. U. podľa § 272 ods. 2 (správne odsek 3) Trestného poriadku dôvodiť, že skutkový stav spoľahlivo zistil z iných vykonaných dôkazov, preto výsluch navrhovaného svedka nebol potrebný, navyše prítomnosť menovaného na mieste spáchania skutku nebola preukázaná, čo súd prvého stupňa zopakoval aj v dôvodoch svojho rozhodnutia (bod 7). Rovnako tak krajský súd na verejnom zasadnutí, vychádzajúc zo zápisnice o tomto úkone (č. l. 322), odmietol vykonať tento dôkaz, čo (na strane 8, predposledný odsek, svojho rozhodnutia) odôvodnil nadbytočnosťou, pretože skutkový stav bolo možné zistiť bez akýchkoľvek pochybností z už vykonaných dôkazov.

Z vyššie uvedeného, ako aj celej koncepcie odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, je tak zrejmé, že súdy nižšieho stupňa odmietli vykonať dovolateľkou navrhovaný dôkaz, pretože išlo o dôkaz smerujúci k preukázaniu okolností, ktoré bolo možné zistiť inými už skôr navrhnutými a vykonanými dôkazmi, navyše prítomnosť navrhovaného svedka pri stíhanom skutku nebola preukázaná.

Z konštatovaného je teda zrejmé, že súdy nižšieho stupňa sa dôkaznými návrhmi obvinenej zaoberali, procesne na ne reagovali a v dôvodoch svojich rozhodnutí vysvetlili, prečo im nevyhoveli, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy súdov nižšieho stupňa o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnu, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (primerane už spomínané rozhodnutie publikované pod číslom R 7/2011).

Obvinená ďalej namietala, že k porušeniu jej práva na obhajobu zásadným spôsobom došlo aj tým, že krajský súd zamietol jej žiadosť o oslobodenie náhradného obhajcu od povinnosti jej obhajoby (respektíve jeho zmenu) napriek strate dôvery z jej strany voči jeho osobe, pričom aj náhradný obhajca z tohto dôvodu (straty dôvery obvinenej voči nemu) navrhoval jeho oslobodenie od obhajovania a pokiaľ krajský súd tak neurobil, de facto na verejnom zasadnutí nebola riadne zastúpená obhajcom a toto sa konalo, ako keby bez prítomnosti obhajcu (vzhľadom na ospravedlnenú neprítomnosť riadne ustanoveného obhajcu).

Strata dôvery obvineného voči obhajcovi skutočne môže byť dôvodom pre oslobodenie obhajcu od povinnosti obhajovania, avšak pre takýto postup musí existovať skutočne závažný dôvod, ktorý stratu dôvery opodstatňuje, čo v prejednávanej veci zistené nebolo.

Ako to plynie z odôvodnenia (strana 3) rozhodnutia (uznesenia) krajského súdu zo 6. februára 2024, sp. zn. 6To/137/2023, ktorým podľa § 43 ods. 2 Trestného poriadku zamietol žiadosť obvinenej o zmenu obhajcu, náhradný obhajca navštívil klientku v ústave na výkon trestu 19. januára 2024, podaním z 30. januára 2024 doplnil odvolanie obvinenej, verejného zasadnutia vykonávaného krajským súdom sa zúčastnil, neboli preto pravdivé tvrdenia obvinenej, že by si obhajca nedostatočne plnil svoje povinnosti plynúce z ustanovení § 18 ods. 1, ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov a § 44 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku.

Ani najvyšší súd nezistil žiaden závažný dôvod, ktorý by stratu dôvery obvinenej voči náhradnému obhajcovi, ktorý aktívne vystupoval v záujme ochrany jej práv, opodstatňoval a zakladal tak dôvod pre jeho oslobodenie od povinnosti obhajovania s tým, že takýmto dôvodom nie je neodpovedanie na SMS správy dcéry obvinenej a obdobne tak ani rezignácia zo strany náhradného obhajcu v tom smere, že pokiaľ obvinená k nemu (bezdôvodne) stratila dôveru, tak tiež navrhuje svoje oslobodenie od povinnosti

obhajovania.

Ako to už bolo vyššie uvedené, právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvinenej a jej obhajcu (R 7/2011), čo v danom prípade dodržané bolo.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinená dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenaplnila.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 120 ods. 2 Trestného poriadku v prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

Podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, alebo ak sa predvolanie na hlavné pojednávanie považuje za doručené podľa § 66 ods. 3 alebo 4, aj keď sa o ňom obžalovaný nedozvedel, a z toho dôvodu jemu ustanovený obhajca bol o hlavnom pojednávaní riadne upovedomený,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátrenom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátenejšieho vyšetovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,
- d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom vypočutí obžalovaného.

Obvinená v tejto súvislosti namietala, že súd prvého stupňa vykonal hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti bez toho, aby mal na to splnené podmienky, keďže účasť na hlavnom pojednávaní jej neumožňoval jej zhoršený zdravotný stav, o čom svedčí skutočnosť, že k nej bola privolaná rýchla záchranná pomoc s tým, že o tomto zásahu (rýchlej záchrannej pomoci) predložila záznam.

Už súd prvého stupňa však v dôvodoch svojho rozhodnutia (bod 6) dostatočným, logickým a akceptovateľným spôsobom vysvetlil, prečo ospravedlnenie obvinenej neakceptoval a hlavné pojednávanie vykonal v jej neprítomnosti dôvodiac, že: „hlavné pojednávanie, na ktorom vyhlásil rozsudok, vykonal v neprítomnosti obžalovanej, nakoľko táto svoju neúčasť riadne neospravedlnila. E-mailovou správou zo dňa 20.06.2023 súdu oznámila, že z dôvodu zdravotných problémov sa hlavného pojednávania zúčastniť nemôže. Obžalovaná bola v písomnom predvolaní na hlavné pojednávanie riadne poučená o tom, že v prípade ospravedlnenia zo zdravotných dôvodov, je povinná zároveň predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav jej neumožňuje účasť na hlavnom pojednávaní bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodov nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej choroby. Obžalovaná takéto lekárske vyjadrenie k svojmu ospravedlneniu nepriložila. Následne po vyhlásení rozhodnutia doručila súdu dňa 22.06.2023 záznam o zhodnotení zdravotného stavu vyhotovený členom rýchlej zdravotnej služby, podľa ktorého bola ošetrená 20.6.2023, pre bolesti brucha trvajúce 3 dni, obvodného lekára nenavštívila. Z potvrdenia nevyplýva, že by účasť na hlavnom pojednávaní ohrozil jej zdravotný stav. Súd je toho názoru, že obžalovaná svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní riadne a včas neospravedlnila a boli splnené

podmienky na konanie hlavného pojednávania v jej neprítomnosti v zmysle § 252 ods. 2 Tr. por. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že zdravotné problémy obžalovanej podľa jej tvrdenia trvali pri ošetroaní už 3 dni, v jej prípade tak nešlo o náhle a nepredvídateľné zhoršenie zdravotného stavu, preto mala za danej situácie možnosť včas a riadne ospravedlniť svoju neprítomnosť a dôvodnosť neprítomnosti riadne preukázať."

Vzhľadom na vyjadrenie prokurátora je potrebné pre úplnosť ešte uviesť, že už z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu plynie, že obvinená túto skutočnosť (vykonanie hlavného pojednávania v jej neprítomnosti, podľa jej názoru, bez splnenia zákonom stanovených podmienok) v podanom odvolaní namietala, pričom krajský súd vyhodnotil postup súdu prvého stupňa ako správny (strana 10, posledný odsek, strana 11, prvý odsek, rozsudku krajského súdu) a nad rámec dôvodov uvedených v odôvodnení rozsudku okresného súdu doplnil, že obžaloba bola obvinenej doručená do vlastných rúk, obvinená bola riadne a včas predvolaná na hlavné pojednávanie, bola poučená o možnosti vykonať hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti, v prípravnom konaní mala možnosť vyjadriť sa ku skutku, boli dodržané ustanovenia o skrátenej vyšetrovanej, bola upozornená na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie skrátenej vyšetrovanej, čo znamená, že podmienky pre vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovanej v zmysle § 252 ods. 2 Trestného poriadku boli splnené.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu zákonom stanovené podmienky pre vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obvinenej plynúce z ustanovenia § 252 ods. 2 Trestného poriadku boli splnené s tým, že obvinená svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní riadne neospravedlnila. Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia (§ 120 ods. 2 Trestného poriadku), o obsahu ktorého bola obvinená v predvolaní na hlavné pojednávanie poučená, plynie, že obvinený môže svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní úspešne ospravedlniť zdravotnými dôvodmi len vtedy, ak súčasne predloží vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečenstva nákazlivej ľudskej choroby.

Obvinená v prejednávanej veci však vyjadrenie ošetrojúceho lekára vôbec nepredložila, túto funkciu záznam rýchlej zdravotnej služby neplní, navyše z tohto záznamu nijakým spôsobom neplynie, že by zdravotný stav obvinenej bránil v účasti na hlavnom pojednávaní. Pokiaľ obvinená dôvodila, že jej zdravotný stav bol natoľko vážny, že nebola schopná pred konaním hlavného pojednávania vyjadrenie ošetrojúceho lekára zabezpečiť, mohla tak urobiť aj dodatočne (napokon záznam rýchlej zdravotnej služby doložila až dodatočne), čo však neurobila a vyjadrenie ošetrojúceho lekára ani dodatočne nepredložila, preto súd prvého stupňa postupoval správne, určite nie formalisticky, ani rigidne, keď ospravedlnenie obvinenej z neúčasti na hlavnom pojednávaní neakceptoval.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinená dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku nenaplnila.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Úspešné uplatnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu predpokladá, že v prejednávanej veci konala alebo rozhodovala vylúčená osoba, ktorá je zároveň z procesného hľadiska nositeľom postavenia orgánu činného v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku), sudcu alebo prísediaceho.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomerom úradnej osoby k prejednávanej veci je najmä vzťah prezentovaný záujmom úradnej osoby na výsledku prejednávanej veci, napríklad z dôvodu, že v takejto veci vystupuje ako poškodený alebo poškodeným je jej blízky príbuzný, alebo vzťah založený na situácii, že úradná osoba bola svedkom prejednávanej veci a podobne.

Pomerom k osobe, ktorej sa úkon týka, jej zástupcovi, prípadne k inému orgánu činnému v tomto konaní môže byť napríklad vzťah príbuzenský, úzko priateľský alebo prípadne naopak nepriateľský, opierajúci sa však o konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo možné takýto pomer vyvodiť.

Vždy však ide o okolnosti, ktoré bránia byť sudcovi vo veci, či už subjektívne alebo objektívne nestranným.

Okolnosti, ktoré bránia sudcovi objektívne byť nestranným, nastávajú nezávisle od jeho vôle, vyvolávajú však oprávnené pochybnosti o jeho nestrannosti, so zreteľom napríklad na štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával a aj keby sudca subjektívne bol nestranným, nemôže vo veci pre ich existenciu konať v zmysle teórie zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa taký aj objektívne javiť stranám v konaní.

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak a spravidla sa posudzuje podľa správania sudcu.

S ohľadom na existenciu Ústavou Slovenskej republiky (čl. 48 ods. 1 zákona číslo 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov) garantovanú zásadu zákonného sudcu, však musí ísť o taký výnimočný dôvod, ktorý spôsobuje, že v konkrétnej trestnej veci bude lepšie zabezpečené uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom iného sudcu. Teda sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 2/2008).

Ako to už bolo vyššie naznačené, pri riešení otázky nestrannosti sudcu je nutné zohľadniť aspekty tak subjektívneho, ako aj objektívneho charakteru (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Piersack proti Belgicku), pritom pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak s tým, že na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti sa vyžaduje dôkaz o skutočnej zaujatosti (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Hauschildt proti Dánsku). Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov v zmysle už spomínanej tzv. teórie zdania nezaujatosti, podľa ktorej spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná, nestačí teda, že sudca je objektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudská práva Delcourt proti Belgicku), pričom vždy je treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudská práva Pullar proti Spojenému kráľovstvu) s tým, že relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych, dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť však nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo i len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. V tejto súvislosti je potrebné brať na zreteľ skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti, preto závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu a znamenala by dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci, môže aj pri zohľadnení už spomínanej tzv. teórie zdania nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že vzťah sudcu k danej veci, k stranám v konaní alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne (primerane rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 332/2008).

O námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej

námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku).

Obvinená v tejto súvislosti namietala, že listom doručeným krajskému súdu 29. januára 2024 vzniesla námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu, ako aj všetkým sudcom krajského súdu z dôvodu, že sa 24. januára 2025, kedy jej bol doručený list od H. U., dozvedela (z tohto listu), že v čase, keď bola trestná vec H. U. prejednávaná na krajskom súde, mu jeden z členov senátu, ktorý rozhodoval aj v jej trestnej veci, povedal, že sa postará o to, aby jej bolo zamietnuté odvolanie, a to aj v prípade, ak o jej odvolaní bude rozhodovať ktorýkoľvek iný senát krajského súdu, preto namietala zaujatosť všetkých sudcov krajského súdu pre ich pomer k prejednávanej veci, a zároveň podala návrh na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave a jej prikázanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí, ako aj z dôvodov rozhodnutia krajského súdu (strana 8) plynie, že krajský súd o námietke zaujatosti vznesenej obvinenou nekonal z dôvodu, že námietka zaujatosti nebola včas podaná, navyše bola, podľa názoru odvolacieho súdu, bezobsažná, neobsahujúca dôvod v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku a v nadväznosti na to s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom S 64/2021 krajský súd nekonal ani o návrhu obvinenej na odňatie jej veci a jej prikázanie inému krajskému súdu.

Je nutné súhlasiť so záverom krajského súdu, že námietka zaujatosti nebola podaná včas, keďže skutočnosti majúce ju opodstatňovať obvinená oznámila odvolaciemu súdu až 29. januára 2024, hoci sa o nich dozvedela najneskôr, ak ich zdrojom mal byť list od H. U. (iný ich zdroj obvinená netvrdila) 3. januára 2024, kedy podľa správy ústavu na výkon trestu odňatia slobody obvinená prijala korešpondenciu od H. U.. Oznámenie skutočností majúcich opodstatňovať námietku zaujatosti po viac ako troch týždňoch nemožno považovať za „bez meškania“ v zmysle ustanovenia § 31 ods. 4 Trestného poriadku. O takto vznesenej námietke zaujatosti (nie bezodkladne) sa však v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná a pokiaľ takto vznesená námietka zaujatosti nie je spôsobilá odôvodniť vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania, nie je spôsobilá ani odôvodniť návrh na odňatie a prikázanie veci.

Napriek tomu je potrebné uviesť, že úlohou najvyššieho súdu v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku (vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania) nie je posudzovať, či súd nižšieho stupňa dodržal procesný postup pri rozhodovaní o vznesenej námietke zaujatosti ale posúdiť, či z materiálneho hľadiska ne/došlo k porušeniu práv obvineného, a teda či vo veci ne/konal a ne/rozhodoval vylúčený sudca.

Vychádzajúc z obsahu obvinenou vznesenej námietky zaujatosti obvinená sa snažila presvedčiť konajúce súdy, že sudcovia Krajského súdu v Trnave majú voči nej nepriateľský vzťah, pretože majú v úmysle bez ďalšieho rozhodnúť o jej odvolaní v jej neprospech. Obvinená však ani len nenaznačila a okrem svojho tvrdenia neponúkla žiaden rozumný dôvod, pre ktorý by či už sudca Mgr. Pavol Macháč, u ktorého mala mať táto informácia pôvod, alebo ktorýkoľvek z ďalších sudcov krajského súdu, mal chcieť bez ďalšieho rozhodovať v neprospech obvinenej.

Obvinená neuviedla žiadne konkrétne overiteľné informácie, na podklade ktorých by bolo možné posúdiť, či sudcovia krajského súdu skutočne majú konkrétny dôvod nedostať svojej zákonnej povinnosti rozhodovať vo veci obvinenej nezaujato, bez predsudkov.

Zo všeobecných námietok však nie je možné vyvodiť také skutočnosti podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by viedli k pochybnostiam, že sudcovia nemôžu v predmetnej veci nestranne rozhodnúť (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 11/2009).

Ničím nepodložené, neoveriteľné informácie o údajnej zaujatosti sudcov krajského súdu tak nespĺňajú atribúty dôležitých dôvodov, ktoré by boli spôsobilé odôvodniť ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obvinenej a ani opodstatniť odňatie jej veci miestne a vecne príslušnému Krajskému súdu v Trnave a jej prikázanie inému miestne nepríslušnému krajskému súdu.

Ani najvyšší súd preto nezistil žiaden či už subjektívny alebo objektívny dôvod zaujatosti sudcov krajského súdu konajúcich vo veci obvinenej, ktorý by ich vylučoval z vykonávania úkonov trestného konania a pokiaľ neexistoval žiaden dôvod pre vylúčenie konajúcich sudcov, nemohol byť daný ani dôvod pre odňatie a prikázanie veci obvinenej založený na vylúčení všetkých sudcov krajského súdu.

Ani vyššie uvedené námietky obvinenej preto dovolací dôvodu plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zjavne nenapĺňajú.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom podradený.

Podľa § 37 písm. h) Trestného zákona je príťažujúcou okolnosťou najmä to, že páchatel spáchal viac trestných činov.

Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou

úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku videla obvinená v tom, že krajský súd u nej zistil jednu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, a súčasne jej ukladal súhrnný trest v zmysle § 42 ods. 1 Trestného zákona podľa zásad na ukladanie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona.

Obvinená vyjadrila názor, že pre konštatovanie existencie príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona neboli splnené podmienky, keďže pre jej aplikáciu sa vyžaduje spáchanie viacerých trestných činov v jednočinnom súbehu, pričom ani ukladanie súhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 1 Trestného zákona podľa zásad na ukladanie úhrnného trestu nemôže byť samo osebe dôvodom pre konštatovanie prítomnosti príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, keďže pri ukladaní úhrnného trestu je potrebné sa riadiť výlučne ustanovením § 41 ods. 1 Trestného zákona, bez toho, aby skutočnosť, že sa ukladá úhrnný trest zakladala automaticky aj priznanie príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona s tým, že ustanovenie § 41 ods. 1 Trestného zákona je, podľa názoru obvinenej, špeciálnym ustanovením, len z dôvodu použitia ktorého pri ukladaní trestu nie je možné automaticky konštatovať prítomnosť príťažujúcej okolnosti § 37 písm. h) Trestného zákona a ak by zákonodarca takýto úmysel mal, premietol by ho priamo do ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona.

Vychádzajúc z dlhodobo ustálenej súdnej praxe (stanovisko trestnoprávneho kolégia publikované v Zbierke pod číslom S 1/2011) „Pojmy „viac" v slovnom spojení „viac trestných činov" v § 37 písm. h) Trestného zákona a „dva a viac" v slovnom spojení „dva a viac trestných činov" v § 41 ods. 1 Trestného zákona sú synonymom a ustanovenie § 37 písm. h) Trestného zákona je v tomto rozsahu potrebné vykladať tak, že Trestný zákon považuje za príťažujúcu okolnosť spáchanie viac ako jedného trestného činu. Spáchanie zbiehajúceho sa trestného činu sa však v súlade so zásadou „ne bis in idem", vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona)."

Z uvedeného je tak zrejmé, že krajský súd postupoval správne, keď vo veci obvinenej vzhliadol príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchala viac trestných činov), keďže spáchala trestné činy dva, a to aj keď jej ukladal súhrnný trest podľa zásad pre úhrnný trest, z právnej úpravy ktorého (§ 41 ods. 1 Trestného zákona) nijakým spôsobom neplynie, že by ukladanie úhrnného trestu predstavovalo prekážku konštatovania príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, naopak keďže sa ukladá za dva a viac trestných činov aplikáciu ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona priamo predpokladá, a to bez ohľadu na to, či dotknuté dva a viac trestných činov bolo spáchaných v jednočinnom alebo viacčinnom súbehu.

Inak povedané v rámci ukladania súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, podľa pravidiel ukladaniu úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona súdu nič nebráni konštatovať [práve

naopak, súd musí zohľadniť existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona] existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona.

Napokon použitie argumentácie obvinenej (ktorú najvyšší súd považuje za nesprávnu) by v prípade ukladania úhrnného či súhrnného trestu de facto vylúčilo možnosť aplikovania vyššie zmienenej priťažujúcej okolnosti, čím by sa tak z pohľadu právnej praxe ustanovenie §-u 37 písm. h) Trestného zákona stalo obsolentným.

Nepoužitie ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona by prichádzalo do úvahy len v prípade ukladania súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinená ani dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku zjavne nenaplnila.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Citované ustanovenie predstavuje osobitný dovolací dôvod vo vzťahu k ustanoveniu § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pokrývajúceho vo všeobecnosti chyby spôsobené neprávnym použitím hmotnoprávneho ustanovenia. Z tohto dôvodu má vo vzťahu k nemu charakter špeciálneho ustanovenia („lex specialis“).

Jeho použitie prichádza do úvahy „len“ v dvoch základných situáciách, a to v prípade, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda pod dolnú alebo nad hornú jej hranicu alebo v prípade, že bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa, pričom jednotlivé druhy trestu sú vymenované v ustanovení § 32 Trestného zákona.

Obvinená okrem iného namietala, že vzhľadom na skutočnosť, že ju súdil zaujatý senát, určite sa to premietlo aj do výmery uloženého trestu.

Aj keď zaujatosť konajúceho senátu ani najvyšší súd nezistil, len pre úplnosť dodáva, že obvinenej bol uložený súhrnný trest odňatia slobody podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu, pričom najprísnejšie trestným zo zbierajúcich sa trestných činov bol v prejednanom prípade prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona so zákonom stanovenou trestnou sadzbou v rozmedzí od 0 do 2 rokov. S ohľadom na existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona krajský súd modifikoval trestnú sadzbu podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona (v znení účinnom v čase spáchania skutku) zvýšením dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu medzi jej hornou a dolnou hranicu (§ 38 ods. 8 Trestného zákona) a trest jej ukladal v sadzbe 8 mesiacov až 2 roky.

Dovolateľke bol uložený trest odňatia slobody, teda trest takého druhu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa a zároveň jej bol uložený spomínaný trest vo výmere 8 mesiacov, teda v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Obvinenej bol taktiež uložený podľa § 61 ods.1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 4 (štyri) roky.

Teda taktiež druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa, a v zákonom stanovenej sadzbe (1 až 10 rokov).

Obvinená teda zjavne ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku námietkami uvedenými v podanom dovolaní nenaplnila.

Námietkami, v ktorých obvinená videla naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného zákona tým, že krajský súd nerozhodol o jej návrhu na odňatie a prikázanie veci sa najvyšší súd vysporiadal vyššie [v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku], pričom žiadne iné námietky, ktoré by nasvedčovali skutočnosti, že súd rozhodol v nezákonnom zložení, dovolateľka neuviedla.

Hoci obvinená formálne namietala aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, v obsahu podaného dovolania neuviedla žiadnu argumentáciu, ktorú by bolo možné pod predmetný dovolací dôvod podradiť.

Vzhľadom na to, že obvinená J. R. skutočnosťami, ktoré uviedla vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnila dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d) písm. e), písm. h), písm. i), písm. j) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jej dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.